

have noget moralsk Krav. Det er dette juridiske Spørgsmaal, som vistnok særlig bør henstilles til den høitærede Justitsministers Overveelse. Det er kun denne Side af Sagen, jeg har ønsket at fremdrage med Hensyn til det paagjældende Andragende, idet jeg forøvrigt ganske kan slutte mig til, hvad den ærede Ordfører har udtalt.

Finantsministeren (Estrup): Jeg antager, at det ikke er Meningen at komme ind paa en Diskussion af det første Andragende. Jeg skal gjerne udtale, at jeg kan forstaa, det maa være pinligt at se en Eiendom gaa bort fra en Familie, fordi det har behaget den, der var Besidder af Eiendommen, i et givet Nieblit at gjøre den til Lehn fra at have været et Stamhus. Deri ligger egentlig Pointen. Vedkommende Stamhusbesidder har, for at opnaa den Behagelighed, som man vel maa antage, det har været for ham at blive Friherre, givet sig ind under Vilkaarene for Lehn, blandt hvilke det, at Lehnet forfalder til Kronen, naar den succesionsberettigede Slægt er uddød. Var det blevet ved at være Stamhus, var det ikke hjemfaldet. (Zauber: Det er et Stamhus og ikke et Lehn!) Det er et Lehn og intet Stamhus, der er Tale om. Forholdet er det: En fri Eiendom blev først oprettet til Stamhus; Stamhuset blev forvandlet til Lehn, og derved, at det blev forvandlet til Lehn, kom det til at hjemfalde til Kronen, da de i Erektionen nævnte Succesionsberettigede vare uddøde. Man kan visseelig have megen Sympathi for Medlemmerne af en Familie, som ser en Besiddelse gaa bort fra sig af en saadan Grund. — Et Udtryk, som det ærede Medlem, der sidst havde Ordet (Zauber), brugte, bringer mig til at formode, at enten maa jeg have udtrykt mig meget ubeldig, eller ogsaa maa det ærede Medlem have opfattet mig urigtig. Han mente, at der i, hvad jeg havde gengivet, skulde være noget Grauerende for vedkommende Læge. Det er ikke Tilfældet. Det, jeg har gjort opmærksom paa, er, at vedkommende Læge om Hovedpunktet, nemlig dette, om Lidelsen hidrører fra Beskadigelse eller ikke, udtaler sig noget forsigtig i sin første Udtalelse. Han siger, at den formentlig er en Følge af Studsaaret, formentlig, og da han bliver anmodet om at give en nærmere Forklaring om, hvad Sammenhængen er dermed, hvad hans Mening egentlig er, da er det jo, han siger: „Det er nu meget muligt, at den forringede Arbeidsdygtighed, der efter min Mening er tilstede hos ham, ikke ene har sin Grund i hans Saar, men jeg vil aabent tilstaa, at jeg, naar der hos en Mand, der har deltaget i vore to Krige, blot er en Mulighed for, at en formindsket Arbeidsdygtighed hidrører fra et Saar, han har paadraget sig i et Slag, da hælder til den Anskuelse, at han bør have Pension af Staten.“ Jeg tror ikke, at der af, hvad jeg før sagde, kan udledes

Andet og Mere end, hvad jeg nu udsærlig har gjort Rede for.

Nimestad: Efter den reserverede Stilling, som det ærede Udvalg har foreslaaet at indtage til Andragendet under Nr. 13, hvilken Stilling jeg iøvrigt kan finde overmaade naturlig og berettiget, er der vistnok ikke nogen Anledning til videre at fordybe sig i denne Sag. Men jeg vil blot gjøre den Bemærkning, at jeg ganske maa understkrive den Betragtning, som blev gjort gjældende af den høitærede Conseilspræsident, at der dog er noget Gaardt og ikke blot Rjebeligt, men Ubilligt i, at derved, at Stamhuset er blevet oprettet til et Friherreskab, efter den samme Succesionsorden vel at mærke, som var foreskrevet for Stamhuset, er Slægten bleven udelukket fra den Afgang til ved den succesionsberettigede Slægts Uddøen at komme i Besiddelse af Eiendommen, som den havde, saalænge det var et Stamhus. Det er aabenbart, at dengang den Paagjældende søgte om og fik Stamhuset oprettet til et Friherreskab eller Baroni, burde han have havt den Omtanke at andrage paa, at Hans Majestæt vilde bestemme, at, naar den stamhusberettigede Slægt, der ganske vist burde admitteres først som Arving ogsaa af Friherreskabet, var uddød, da den øvrige ialtsald agnatisk Slægt derefter kunde stedes til at arve Baroniet, og at ikke Statens Hjemfaldsret skulde indtræde; thi derved stede der i Virkeligheden imod Slægten, man kan kalde det et Retsbrud, men en Ubillighed, der grændser dertil, ved at Stamhuset forandredes til Baroni. Havde derimod en saadan Bestemmelse været truffet, som reserverede den øvrige, ialtsald den agnatisk Slægts Ret til derefter at tiltræde Baroniet, vilde der ikke have været Noget ueien. Med Hensyn til det Spørgsmaal, som det ærede Medlem for Holbæk Amt's 3die Valgfreds (Zauber) reiste om, hvem et Stamhus tilfalder ved den stamhusberettigede Slægts Uddøen, er det fuldkommen rigtigt, hvad han bemærkede, at det har været omtvistet i Lheorien, og maasse stadig maa siges at være det, om det falder tilbage til den første Opretters Arvinger, eller om det tilfalder den sidste Stamhusbesidders nærmeste arveberettigede Slægt. Dette har jeg ganske vist en bestemt Mening om, men den er jo ikke afgjørende, og Spørgsmaalet er endnu ikke Løst i Praxis. Men jeg tror under alle Omstændigheder ikke, at dette vil være det Afgjørende her i dette Tilfælde, hvor der er Tale om, at Staten, som er kommen i Besiddelse af en Kapital, hvortil den aldrig har bidraget Noget, og som er salden ned til den fra Gmlen, skal til Fordel for Slægten vise et Billigheds-hensyn, som der vistnok er al Grund til at vise. Jeg skal derfor ikke inblade mig hverken paa at bekræfte eller benegte. Jeg ved ikke, hvorvidt det ærede Medlem har Ret i, at Andrageren